

ณ กาลครั้งหนึ่ง

ที่ โรงเลื่อยจักรประสาร ต.นาโคก อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โรงเลื่อยจักรประสาร ต.นาโคก อ.เมือง จ.สมุทรสาคร
๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๒๔-๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากร อ.กุลวิไล สุทธิ
ลักษณวิช อ.ธีรพันธ์ ครองยุทธ อ.คำปิ่น อักษรวิสัย ได้รับเชิญจากคุณประสาร คุณรัชนิวรรณ

บุญชู เพื่อไปสนทนาธรรมที่บ้านพักในบริเวณบริษัท โรงเลื่อยจักรประสาร จำกัด ต.นาโคก อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

ขออนุญาตเล่าเรื่องราวส่วนตัวไว้ ณ ที่นี้สักเล็กน้อยนะครับ ข้าพเจ้ารู้จักกับพี่ประสารเป็นครั้งแรก เมื่อคราวเดินทางไปกราบสังฆเวณียสถานทั้ง ๔ ที่ประเทศอินเดีย เมื่อปลายปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นครั้งแรกของข้าพเจ้าที่ได้เข้ามามูลนิธิฯ ด้วยจุดประสงค์ของการเดินทางไปกราบสังฆเวณียสถาน หลังจากที่ได้ฟังพระธรรมจากท่านอาจารย์อยู่ที่บ้านสักสี่ห้าปีเห็นจะได้ ในคราวนั้น

พี่ประสารและข้าพเจ้ามีโอกาสนั่งรถตู้แวนด้วยกันในที่นั่งด้านหลังสุด เพราะข้าพเจ้าย้ายจากรถบัสคันใหญ่ มานั่งรถตู้ ในรถคันนี้เท่าที่จำได้ก็มีพี่แดง (พลอากาศตรีหญิง กาญจนา เชื้อทอง) พี่สงบ (รศ.สงบ เชื้อทอง) คุณใหม่ พี่กฤษณา ถ้าจำไม่ผิดเป็นการเดินทางในช่วงของกุสินารา (สถานที่ปริณิพพาน) ไปยังลุมพินี (สถานที่ประสูติ) ประเทศเนปาล (ซึ่งอยู่ติดชายแดนประเทศอินเดีย) ระหว่างทางได้มีโอกาสคุยกันบ้างเล็กน้อยกับพี่ประสาร เพราะส่วนใหญ่พี่ประสารจะใส่หูฟังธรรมจากไอพอดตลอดทาง ซึ่งพี่ประสารบอกว่าลูกซื้อไอพอดให้ (สมัยนั้นไอพอดนับว่ามีราคาค่อนข้างแพงและเป็นอุปกรณ์ที่น่าสมัย) ส่วนข้าพเจ้าก็ได้อาศัยฟังธรรมะจากเอ็มพีสามของคุณใหม่ ที่เปิดให้ทุกคนได้ฟังตลอดทาง ซึ่งยังคงจำได้จนบัดนี้ ในความรื่นรมย์ในธรรมระหว่างทาง ที่เป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง อันแสนวิเศษยิ่งในสังสารวัฏ ที่แม้ไม่มีวันหวนกลับมาอีก แต่รู้ว่า ในกาลข้างหน้า หากได้อยู่ในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ต่อ ๆ ไป คงจะได้มีโอกาสและกาลอันยอดเยี่ยมเช่นนี้อีกแน่นอน นี่ย่อมไม่ใช่การคาดหวังหรือความติดข้องต้องการแต่ประการใดทั้งสิ้นแต่จากการได้ศึกษาและเข้าใจ ย่อมรู้ว่า เมื่อเป็นผู้สร้างเหตุแห่งการฟังและสะสมความ

เข้าใจธรรมไว้ ย่อมเป็นเหตุปัจจัยให้ได้มีการฟังและสะสมความเข้าใจอีกต่อ ๆ ไปในกาลสมัยข้างหน้าที่ได้จะพบกับพระธรรมอีก ไม่ว่าจะอีกกี่ปีก็กลับ ยาวนานเพียงไหน ก็ไม่สำคัญเลย

พี่ประสารและพี่เจียบ (รัชนิวรรณ) เป็นตัวอย่างหนึ่งของผู้ที่ทำดีและศึกษาพระธรรม กล่าวคือ แม้เป็นผู้มั่งคั่งในทรัพย์มากมายในชาตินี้ แต่มีใจเกื้อกูล รู้จักพอ และใช้ทรัพย์ที่มีไปในการเจริญกุศลช่วยเหลือเกื้อกูลแก่บุคคลอื่น พี่ประสารเคยเล่าให้ฟังว่า กิจการที่เคยมีอยู่หลายแห่งในอดีต ปัจจุบันก็ได้แบ่งส่นปันส่วนให้ลูก ๆ และลูกน้องเก่าที่เคยร่วมงานกันมา ให้เป็นผู้รับมอบดูแลเป็นกิจการของตนเองไปหมดแล้ว พี่ประสารเล่าให้ข้าพเจ้าฟังเมื่อคราวไปสนทนาธรรมที่กณกรัตน์รีสอร์ท อัมพวา คราวก่อนโน้นว่า ปัจจุบันไม่ใส่ใจใญ่ดีกับสิ่งที่มีเท่าไรนักแล้ว นึกอยากจะไปไหนก็ขับรถไปเลย มีกระเป๋าเสื้อผ้าพร้อมอยู่ในรถเสมอ ที่สำคัญ หากใครพบกับพี่ประสารตอนนี้ ก็จะยังคงเห็นพี่ประสารใส่หูฟังพระธรรมตลอดเวลาเสมอ ๆ

อนึ่ง ควรที่จะบันทึกไว้ ณ กาลนี้ด้วยว่า เท่าที่ทราบมา พี่ประสารเป็นคหบดีผู้หนึ่งที่สละทรัพย์มาก เพื่อให้จัดหาผ้าห่มพระเจดีย์และต้นพระศรีมหาโพธิ์ ใน

การเดินทางไปสักการะสังเวชนียสถานในประเทศอินเดียและศรีลังกา (ซึ่งต้องใช้ผ้าเป็นม้วนใหญ่มากหลาย ๆ ม้วนในคราวหนึ่ง ๆ)

เมื่อทราบว่าพี่ประสารและพี่เจียบจัดสนทนาธรรมที่โรงเลื่อยจักรแห่งนี้ จากข่าวที่ประกาศทางเว็บไซต์ของบ้านธัมมะ จึงตั้งใจว่าจะเดินทางมาร่วมอนุโมทนากับพี่ทั้งสองด้วย ซึ่งก็น่าแปลกใจว่า แม้การเดินทางมายังโรงเลื่อยจักรแห่งนี้จะหลง ๆ งง ๆ จากการอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่คือกูเกิลแมปที่ยังไม่ละเอียดแม่นยำพอ ปรากฏว่าเจ้าอาภูกี้ล พาข้าพเจ้าบุกป่าฝ่าหนทางที่ยอเยื้อนจนคิดว่าสิ้นหวังแล้ว แต่ในที่สุด ภาพของโรงเลื่อยจักรประสาร ก็ปรากฏแก่สายตาเฉพาะหน้า ในเวลาที่ทันกาลพอดี แสดงความเป็นอนัตตา และบุญที่เคยได้กระทำไว้และจะได้กระทำอีกต่อ ๆ ไปด้วยความมั่นคงขึ้น มั่นคงขึ้นว่า เมื่อจะได้เห็น จะได้พบ ทุกสิ่งก็จะปรากฏเฉพาะหน้าเอง ตามเหตุตามปัจจัย ไม่ใช่ด้วยความติดข้อง ตอ้งการ แต่ประการใดเลยทั้งสิ้น (ไม่ลืมว่า เหตุปัจจัยหนึ่ง คือ ขับรถออกจากบ้านที่กรุงเทพฯ มาด้วยนะครับ ถ้าไม่ขับรถออกจากบ้านมา ก็ไม่เป็นเหตุหนึ่งที่จะให้ถึงโรงเลื่อยแน่ ฮี ๆ)

การศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญา ใน หนทางที่ถูกต้อง ตรงตามทีพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้และทรงแสดงนั้น เป็นหนทางที่ยาก ละเอียด และลึกซึ้งอย่างยิ่ง ไม่ใช่หนทางที่จะเข้าใจได้โดยง่ายเลย หากเป็นผู้เผลิน ไม่เป็นผู้ละเอียด รอบคอบ ไม่เป็นผู้ตั้งจิตไว้ชอบ ฟังและพิจารณาในสิ่งที่ได้ยินได้ฟังโดยแยบคาย ย่อมถูกหลงไปสู่หนทางผิดด้วยโลภะ ความติดข้องความต้องการ ด้วยความไม่รู้ และด้วยความเป็นตัวตน แม้ว่าจะมีพระมหากรุณาแสดง "วิญจกธรรม" ธรรมะหลอกลวงไว้ แต่บุคคลก็ยังถูกหลงไปสู่หนทางผิดโดยง่าย และแม้ว่าท่านอาจารย์จะได้เมตตาเตือนโดย

บ่อยว่า หนทางคือเพียงฟังและเข้าใจในสิ่งที่ฟังเท่านั้น ไม่ต้องไปทำอะไรเลย ค่อย ๆ เข้าใจขึ้นจากการฟังบ่อย ๆ เมื่อไม่เข้าใจก็รู้ว่าไม่เข้าใจ ก็ฟังอีก และฟังอีก ไม่คิดเอง แต่คิด พิจารณา เข้าใจถูกต้อง จากสิ่งที่ได้ยินได้ฟัง แต่ความเป็นตัวตนที่สะสมมาเหนียวแน่นยาวนาน ในสังสารวัฏ ก็ทำให้เป็นบุคคลที่ยากที่จะเข้าใจได้โดยง่าย แม้ท่านอาจารย์จะแสดงว่า ความเข้าใจ ทีละเล็กทีละน้อย ย่อมละลายความไม่รู้ไปทีละเล็กทีละน้อย ค่อย ๆ สะสมไปก็ตาม แต่ด้วยความเป็นตัวตน ก็มักแสวงหาหนทางที่อยากจะรู้เร็ว ๆ รู้มาก ๆ หรือแม้คิดว่ารู้แล้วก็ตาม (ก็เป็นเราที่รู้ ไม่ใช่ปัญญาที่รู้ ซึ่งเป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา เพียงฟังและเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟัง ความเข้าใจที่เกิดขึ้นแล้วก็ดับแล้ว แต่สะสมไปในจิต และจะเป็นปัจจัยให้ปัญญาเกิดขึ้นทำกิจขณะใด ก็ไม่ใช่ด้วยความต้องการของผู้ใด หรือเกิดขึ้นตามอำนาจบังคับบัญชาของผู้ใดเลยทั้งสิ้น เกิดก็เกิด ไม่เกิดก็ไม่เกิด จะเดือดร้อนอะไร?

ใครกันที่เดือดร้อน? อยากรู้ อยากเห็นสภาพธรรม ยิ่งอยาก ยิ่งไม่มีทางที่จะรู้ได้เลย แน่นอนที่สุด!!
พูดอย่างนี้ แล้วจะถามอีกไหม? ว่าแล้วจะอย่างไร? ก็ตอบว่าไม่ต้องทำอะไร!! เพียงฟังและเข้าใจ
ในสิ่งที่ได้ฟัง ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น ทีละเล็กทีละน้อย บ่อย ๆ เนือง ๆ แค่นี้!!! เข้าใจไหม? ถามใครกัน
ละนี้? ฮาาาาา) แม้ว่าจะฟังมาว่าโลภะคือเพื่อนสนิท กำลังพูดอยู่แท้ ๆ แต่ก็ถูก (เพื่อน) ลวงอีก
จนได้ จะป่วยกล่าวไปโยกับผู้ที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังพระธรรมกันเล่า?

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาบางตอนระหว่างท่านอาจารย์กับคุณหมอ
วิภากร พงศ์วรานนท์ ซึ่งเป็นข้อความการสนทนาที่น่าสนใจอย่างยิ่ง มาให้ทุกท่านได้พิจารณา
ดังต่อไปนี้ครับ

คุณหมอวิภากร :

กราบเท้าท่านอาจารย์และกราบเรียนวิทยากรทุกท่านคะ หนูเป็นผู้
เริ่มต้นใหม่ ก็อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ว่า การศึกษา หนูยัง
สับสนว่า ไม่รู้ว่าจะศึกษาตัวสภาพธรรมอย่างไร? พอติหนูได้ยินมา
หลายแบบว่า เราไม่ควรที่จะฟังแต่เรื่องราว เพราะว่าถ้าฟังแต่
เรื่องราวโดยไม่ใส่ใจศึกษาตัวสภาพธรรมก็เหมือนทัพพีไม่รู้รสแกง

เมื่อสองสามวันนี้ ที่บ้านได้รับรองคนเชียงใหม่ ก็เลยสนทนาวา
พี่พรทิพย์คะ เวลาที่พี่ฟังท่านอาจารย์ พี่ก็ฟังมานานแล้ว หนูก็ถาม
ว่า พี่ได้ใส่ใจในตัวสภาพธรรมไหม? พี่เขาบอกว่า พี่ไม่เลย พี่กลัว
เป็นตัวตน เขาพูดอย่างนี้ หนูก็เลย...อ้าว แล้วเราจะรู้ลักษณะได้
อย่างไร? อย่างเช่น "ได้ยิน" เราต้องมีการใส่ใจที่จะรู้ว่า ลักษณะที่

ได้ยินเป็นอย่างไร และ "เสียง" เป็นอย่างไร หรือในหลาย ๆ ทาง
ว่าเป็นอย่างไร แล้วถ้าเราไม่ใส่ใจ เราจะมีลักษณะได้อย่างไร แล้ว
ความจำเราก็จะอยู่อย่างนั้น เป็นแต่เรื่องราวไปเรื่อย ๆ หนูก็เลยจะ
กราบเรียนถามท่านอาจารย์ว่า เราจะศึกษาตัวธรรมะอย่างไร ที่ว่า
ไม่เป็นตัวตน แล้วก็ เป็นแนวทางที่ถูก

หรือว่า ไม่ต้องไปใส่ใจเลย ฟังอย่างเดียว ที่ท่านอาจารย์ว่า ฟังให้
เข้าใจเท่านั้นก็พอ แล้วอย่างไร ต้องรอเขาพูดขึ้นมาเองหรืออย่างไร
คะ ท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

แต่ละคนเป็น "แต่ละหนึ่ง" ใช่มั้ย?

คุณหมอวิภากร :

ค่ะ ใช่มั้ยคะ

ท่านอาจารย์ :

แล้วคุณหมอมองจะต้องไปถามใคร ว่าคนโน้นเขาฟังอย่างไร? เขาเรียน
อย่างไร ทำอย่างไรเขาถึงจะเข้าใจ เพราะว่า แต่ละคน เป็นแต่ละ
หนึ่ง ได้ยินคำว่า "ธรรมะ" คุณหมอเข้าใจไหม?

คุณหมอวิภากร :

ก็หมายถึง สิ่งที่มีจริงที่เขาเกิดขึ้นตามเหตุตามปัจจัย

ท่านอาจารย์ :

ถามว่า ได้ยินคำว่า "ธรรมะ" เข้าใจไหม?

คุณหมอวิภากร :

เข้าใจค่ะ

ท่านอาจารย์ :

เข้าใจว่าอะไร? เห็นไหม ไม่ต้องไปถามใคร อยู่ที่ตัวของเราเอง ว่า
พอได้ยินแล้ว เราเข้าใจหรือไม่เข้าใจ ไม่ต้องไปถามคนอื่นว่า เรา
จะต้องเรียนอย่างไร เราถึงจะเข้าใจ จะต้องไปเอาแบบไหน แต่
เมื่อได้ยินคำอะไร ตัวเองเป็นคนที่มีรู้ ว่า เข้าใจคำนั้นหรือเปล่า?

- ท่านอาจารย์ : คุณหมอบอกว่าเข้าใจ ใช่ไหม?
- คุณหมอวิภากร : ค่ะ
- ท่านอาจารย์ : ธรรมะคืออะไร?
- คุณหมอวิภากร : ธรรมะก็คือสิ่งที่มีจริง ซึ่งเขาเกิดขึ้นตามเหตุตามปัจจัยของเขา
- ท่านอาจารย์ : เดียวนี้ มีไหม?
- คุณหมอวิภากร : มีค่ะ
- ท่านอาจารย์ : อะไรเป็นธรรมะ?
- คุณหมอวิภากร : ได้ยินก็มี เสียงก็มี เห็นก็มี
- ท่านอาจารย์ : อะไรเป็นธรรมะ?
- คุณหมอวิภากร : สิ่งที่มีจริง
- ท่านอาจารย์ : อะไรมีจริง?
- คุณหมอวิภากร : "เห็น" มีจริง
- ท่านอาจารย์ : เห็นมีจริง เพราะฉะนั้น คุณหมอเริ่มเข้าใจว่า เดียวนี้ "เห็น" เป็นธรรมะ หมายความว่า ต้องมีความเข้าใจว่า ธรรมะเป็นธรรมะ ไม่อย่างนั้น เราก็บอกว่า "เราเห็น" ถูกต้องไหม? แต่พอได้ยินคำว่า "ธรรมะ" หมายความว่า "สิ่งที่มีจริง" สิ่งที่มีจริงมีจริงแน่นอน แต่เราไม่สามารถที่จะเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ทั้ง ๆ ที่มีจริง ๆ กำลังปรากฏ!!

แต่เราอาศัยคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ตรัสรู้ คนอื่นไม่ได้เลยทั้งสิ้น!! ใครจะรู้? นอกจากผู้ที่บำเพ็ญบารมีที่จะตรัสรู้ความจริง จนละเอียด จนกระทั่งแสดงความจริง ให้คนที่เพียงได้ยินคำว่า "เห็น" มีจริงเท่านั้นไม่พอ เห็นมีจริง เห็นเป็นเห็น ค่อย ๆ ไตร่ตรอง ค่อย ๆ คิด ค่อย ๆ เข้าใจ เพราะความจริงก็คือว่า เมื่อเห็นเป็นเห็น สิ่งที่มีจริงเป็นธรรมชาติ ไม่ต้องคิดถึงคำว่าธรรมชาติในภาษาบาลีก็ได้ สิ่งที่มีจริง ๆ นี่แหละ ยังไม่สามารถที่จะรู้ว่าไม่ใช่เรา ก็ต้องอาศัยการ ไตร่ตรองว่า เป็นเราหรือเปล่า? "เห็น" เป็นเราหรือเปล่า? ไม่ใช่ต้องไปถามใครว่าเรียนอย่างไร? เขาคิดอย่างไร? เขาดูอย่างไร? แต่เดี๋ยวนี้เอง "เห็น" เป็น "เราเห็น" หรือว่า "เห็น" เป็น "เห็น"???

คุณหมอวิภากร :

ก็ที่ฟังท่านอาจารย์ ก็บอกว่า เห็นเป็นสภาพรู้ หนูก็ดูก็ศึกษา ตรงที่ว่า เห็นเป็นสภาพที่รู้สิ

ท่านอาจารย์ :

คุณหมอกะ ไม่ต้องไปฟังใครทั้งหมด ไม่ต้องเท่าที่ฟังอาจารย์...ไปคิดถึงเรื่องนั้นทำไม ว่าเราฟังใคร แต่ "เห็น" เดียวนี้!! มีแน่ ๆ แล้วคุณหมอเข้าใจถูกหรือยัง? ว่า "เห็น" ไม่ใช่เรา!!

คุณหมอวิภากร :

ก็เขาเป็นสภาพรู้สิ หนูก็ดูว่าเข้าใจ

ท่านอาจารย์ :

เข้าใจถูกหรือยัง? ว่า "เห็น" ไม่ใช่เรา!!

คุณหมอวิภากร :

(คิดอยู่ชั่วขณะ) คือถ้าจะรู้แบบชัดจริง ๆ นี่ จะไม่ใช่อย่างนั้น

ท่านอาจารย์ :

ไม่ใช่ค่ะ ถามว่า คุณหมอเข้าใจหรือยัง? ว่า "เห็น" เดียวนี้ไม่ใช่เรา!!

คุณหมอวิภากร :

ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

เข้าใจอย่างนี้ใช่ไหม?

คุณหมอวิภากร :

ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

แต่ "สภาพเห็น" ยังไม่ได้ปรากฏว่าไม่ใช่เรา เพราะฉะนั้น ก็มีการฟัง!! แล้วก็เห็นความลึกซึ้ง ว่า ทุกคนก็เห็นเหมือนกันหมด และทุกคนก็ได้ยินคำว่า เห็นเป็นธรรมชาติ และทุกคนก็ได้ยินว่า เห็นมีจริง ทุกคนก็ได้ยินว่า ถ้าเห็นไม่เกิด เห็นก็ไม่มี และทุกคนก็ได้ยินคำว่า เห็นเกิดขึ้นและดับไป ไม่ได้มีเห็นอยู่ตลอดเวลา ค่อย ๆ คิด ค่อย ๆ ไตร่ตรอง จนกระทั่งรู้ว่า "เห็น" เป็นสิ่งที่มี ซึ่งไม่ใช่เรา!!

เพราะว่า การศึกษาธรรมะโดยการ "ฟังคำ" ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ทรงกล่าวไว้ตั้งแต่ต้นว่า "ธรรมะทั้งหลายเป็นอนัตตา" หมายความว่า ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เที่ยง และไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร แค่นี้!! สำหรับเพื่อที่จะเข้าใจ "เห็น" ที่กำลังเกิดดับ โดยปัญญา!! ไม่ใช่ "เราไปหาทาง" ที่จะเข้าใจ!!

คุณหมอวิภากร :

แต่ "ตัวธรรมะ" เขาก็ให้เราเห็นว่า ขณะนี้มีสภาพที่รู้สึ้อยู่ แล้วเราจะศึกษาธรรมะนี้ได้ไหม? ว่า ขณะที่เราที่รู้สึคือเห็น

ท่านอาจารย์ :

คุณหมอคิด คือ คนที่ชอบ "คิด" ถ้าฟังอย่างนี้ เห็นมีจริง ๆ เดียวนี้เลย! ที่กำลังเห็น!! ใช่ไหม?

คุณหมอวิภากร :

คิดนี้ท่านอาจารย์หมายถึงคิดเป็นคำหรือคะ?

ท่านอาจารย์ :

ยังไม่ต้องไปคิด!! ฟังให้เข้าใจ!! "เห็น" กำลังเห็นเดี๋ยวนี้ มีจริง ๆ !!

คุณหมอวิภากร :

ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

"เห็น" ต้องเกิด กำลังเห็น ถ้าไม่มีการเกิดขึ้น ก็ไม่มีเห็น แต่ที่ไม่รู้ก็คือว่า ไม่รู้ว่าเห็นนี้ เกิดแล้วดับ!! ใช่ไหม? คือ ต้องยอมรับตามความเป็นจริงว่า ได้ฟังอย่างนี้ แต่ว่า ไม่ได้รู้อย่างนี้!! แล้วไม่ใช่จะไปหาหนทางจะรู้อย่างนี้ด้วย!! เพราะเหตุว่า หาหนทาง ก็คือ เรานั้นแหละ!! ที่มีความต้องการที่อยากจะรู้!! จนกระทั่งไปแสวงหาทางไปถามคนโน้น คนนี้ ว่าเรียนอย่างไร? ฟังอย่างไร?

...แต่ความจริงก็คือว่า เราเป็นผู้ที่ตรงต่อตัวเอง ขณะนี้ ได้ยิน ได้ฟังเรื่องที่กำลังมีจริง ๆ และ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประจักษ์แจ้งว่า เห็นนี้เกิด และเห็นดับด้วย!! เดียวนี้เอง!! ความจริงเป็นอย่างนี้!! เพราะฉะนั้น พระปัญญาที่พระองค์ได้ทรงพระมหากรุณาแสดงให้คนอื่นได้เริ่มฟัง ได้เข้าใจตั้งแต่ต้น ไม่ใช่อยู่ดี ๆ ก็ให้ฟังปั๊บ แล้วก็ให้เราไปประจักษ์แจ้งการเกิดดับ ละความเป็นตัวตน แต่จากที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังมาเลย แล้วก็ได้ยินได้ฟัง คำที่ต้องไตร่ตรอง และรู้ว่าหนทางที่จะรู้ว่า เดียวนี้ สภาพเห็น ไม่ใช่เฉพาะเห็น ได้ยิน หรืออะไรก็ตามที่กำลังปรากฏนี้ เกิดดับทั้งนั้นเลย!! ทุกอย่างที่เกิดขึ้นดับไป ไม่ใช่เป็นการที่ "ตัวเรา" จะไปพยายาม แต่ "ความเข้าใจ" ที่ละเล็กทีละน้อยว่า ไม่สามารถที่จะเข้าใจคำที่พระองค์ตรัสว่า เห็นกำลังเกิดดับ เพราะเป็นขั้นต้นที่เพิ่งจะเริ่มรู้ว่า "เห็น" ไม่ใช่เรา!! "เห็น" มีจริง ๆ !!...

...เพราะฉะนั้น กว่าจะประจักษ์แจ้ง "เห็น" ที่กำลังเกิดดับ ต้องเป็น
ปัญญากีกระดับหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่ว่า มาจากคนอื่นบอก แต่ฟังแล้ว กว่าจะ
เข้าใจ ใช้คำว่า "กว่าจะเข้าใจ" ไม่ใช่คนอื่นมาบอกว่า คุณหมอรู้
เท่านี้แล้ว คุณหมอเข้าใจแค่นี้แล้ว แต่...ตัวเองต้องรู้ว่า...กว่าจะ
เข้าใจ...และ "ตรง" ว่าขณะนี้ "เห็น" ไม่ใช่เรา ก็แสนยาก เพราะว่า
เพียง (ความเข้าใจ) เท่านี้ไม่มีทางจะเป็นไปได้เลย!!

ถ้าแค่นี้เป็นไปได้ (คำสอน) พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ง่ายมาก!! ไม่ต้อง
มีอะไรเลย แค่นี้ คนรู้แล้ว เป็นไปได้ได้อย่างไร!! แต่ว่า ต้องเป็นคน
ตรง พุดถึงได้ยิน "ได้ยิน" ก็มี กำลังได้ยินด้วย ได้ยินก็ต้องเกิดได้ยิน
ก็ต้องดับไป แต่ไม่ได้รู้ในความเป็นธาตุรู้ ซึ่งเกิดขึ้นได้ยิน ขณะนั้น
ต้องไม่มีอะไรเลย นอกจาก "ได้ยิน" กับ "เสียง" แต่เดี๋ยวนี้ก็ยัง
เป็นอย่างนั้นเลย!!

แสดงให้เห็นว่า สภาพธรรมะทั้งหมด เกิดดับสลับกันเร็ว สุดที่จะ
ประมาณได้ จึงไม่ปรากฏการเกิดดับของอะไรเลยทั้งสิ้น!! ฟังให้
เข้าใจความจริง เท่านั้นเอง!! เพราะว่า ขณะที่เข้าใจ ก็เป็นธรรมะ
อย่างหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่เรา!! จนกว่า...ไม่ใช่เราเลยสักอย่าง!! เป็นไปได้
ไหม? เป็นไปได้ไหม?

คุณหมอวิภากร :

ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ เป็นไปได้ เดียวนี้หรือเปล่า?

คุณหมอวิภากร :

ยังไม่เดี๋ยวนี้

ท่านอาจารย์ :

อีกนานไหม?

คุณหมอวิภากร :

อีกนานค่ะ และหนูจะเรียนถามท่านอาจารย์ว่า แล้วตัวธรรมะที่เรา
กำลังเห็นนี้ เป็นสภาพที่รู้สึหรือรู้เสียงนี้

ท่านอาจารย์ :

มี "เรา" เข้ามาอีกแล้ว มีเราเข้ามาอย่างนั้นอย่างนี้

คุณหมอวิภากร :

ไม่ค่ะ อาการที่รู้เสียง ได้ยินนี้ เราสามารถจะศึกษาตรองนี้ รู้ว่ามัน
เป็นลักษณะ...

ท่านอาจารย์ :

เป็นเราอีกแล้ว!! เป็นเราจะต้องศึกษาอีกแล้ว!! ไม่ต้องเลย!!
คุณหมอไม่ต้องทำอะไรเลยทั้งสิ้น!! ฟังแต่ละคำ แล้วเข้าใจว่า อีก
นานไหม? กว่าแม้แต่จะรู้ว่า ขณะนี้ สภาพรู้เกิดขึ้น ได้ยินแล้วดับไป
อีกนานไหม?

คุณหมอวิภากร :

อีกนานค่ะ

ท่านอาจารย์ :

อีกนาน!! แล้วทำไม (ถามว่า) ทำอย่างไร? คุณหมอไปหาวิธีหรือ?
หรือว่า รู้ว่า อาศัยความเข้าใจ ซึ่งเริ่มได้ยินได้ฟังคำว่าธรรมะ สิ่งที่มี
จริงเกิดขึ้นและดับไป กำลังเป็นอย่างนี้ ความจริงยากที่จะประจักษ์
ได้ แต่ประจักษ์แจ้งได้ แต่โดยไม่ใช่เราไปนั่งคิดว่า แล้วสภาพเห็น
เป็นอย่างไร อย่างนั้นอย่างนี้ ไม่ต้องคิด!! ฟัง เข้าใจ สิ่งที่กำลังมี
เดี๋ยวนี้!! และค่อย ๆ สะสมความเข้าใจ ว่ากำลังคิดก็มีจริง ๆ
เกิดขึ้นและดับไป จนทุกอย่างไม่เหลืออะไรเลยที่ปรากฏ "ความ
เข้าใจ" สามารถที่จะรู้ในขณะที่สภาพธรรมะนั้น กำลังเป็นอย่าง
นั้น!!

...ซึ่งขณะนี้ไม่สามารถที่จะเป็นอย่างนั้นได้ เพราะว่า สภาพ
ธรรมชาติเกิดดับสลับต่อเร็วสุดที่จะประมาณได้ กว่าจะเป็นดอกไม้ดอก
หนึ่ง เห็นก็สี เพราะว่า ดอกไม้แม้ดอกเดียวกันก็ไม่ได้มีสีเดียว ชมพู
อ่อน ชมพูแก่ อยู่ในดอกไม้ดอกเดียวกันก็ได้ กว่าจะเป็นดอกไม้ขึ้นมา
ได้ ต้องแยกออกไปว่า แค่ "เห็น" ยังไม่ใช่ดอกไม้เลย เพราะฉะนั้น
เดี๋ยวนี้ เห็นทันทีเป็นดอกไม้ หลายอย่างด้วย เป็นใบไม้ด้วย เป็น
โต๊ะด้วย เป็นคนด้วย เป็นบ้านด้วย เป็นไฟฟ้าด้วย เป็นทุกอย่าง
หมด ทันทีเลย แสดงความรวดเร็ว สุดที่จะประมาณได้!!

ทำให้เป็นผู้ที่ไม่ประมาท ในการคิดว่า ตัวเรา ความเป็นเรา จะไป
ชวนชวนให้รู้ยิ่งกว่านี้!! โดยการที่พยายามทำอย่างอื่น นอกจาก
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรม ๔๕ พรรษา เพราะรู้ว่า
แต่ละคำของพระองค์ จะค่อย ๆ โน้มไป!! ค่อย ๆ น้อมไป!!! ที่จะ..
ค่อย ๆ รู้ความจริงว่า ความจริงเป็นอย่างนี้ แต่กำลังนี้ยังไม่รู้เลย!!...

สิ่งที่ปิดบังอยู่ คือ อวิชชา เพราะฉะนั้น สิ่งที่ปิดบัง คือ ความไม่รู้ ต้องค่อย ๆ ลดน้อยลง ด้วยความรู้!! เข้าใจเมื่อไหร่ เป็นวิชา ละความไม่รู้คืออวิชชา อย่างอื่นไม่มีทางที่จะไปละอวิชชา ซึ่งกำลัง ปกปิดสิ่งซึ่งกำลังเป็นอย่างที่กล่าวได้เลย ไม่ใช่มีเราต้องไปคิดอย่าง โนนอย่างนี้อีกต่างหากเลย!! ฟังแล้วเข้าใจอย่างนี้ ก็เป็นปกติ แล้วก็ ฟังต่อไป แล้วก็ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น เป็นปกติ!!!

จนกระทั่ง สภาพธรรมะสามารถที่จะปรากฏ เพราะปัญญาถึงการที่ จะเห็นความจริงของสภาพธรรมะ ว่าเดี๋ยวนี้ ลักษณะใด ที่ "กำลัง ถึงเฉพาะสิ่งที่ปรากฏ" เพราะเข้าใจจากการฟัง มิฉะนั้นแล้ว ถ้าไม่มี ความเข้าใจจากการฟัง จะไปรู้ตรงลักษณะของสภาพธรรมะ ที่เป็น อย่างนั้นได้อย่างไร?

คุณหมอวิภากร :

ท่านอาจารย์ :

กราบขอบพระคุณค่ะ

ทุกคนที่นั่งที่นี่ก็เป็นธรรมดา เป็นปกติ ไม่รู้ทั้งนั้น!!! ได้ยิน ได้ฟัง ทั้งนั้น!! ค่อย ๆ เข้าใจทั้งนั้น!! ค่อย ๆ รู้ว่า ไม่ใช่เราที่กำลังเข้าใจ ทุกอย่างต้องเป็นสภาพธรรม ซึ่งกว่าจะปรากฏว่าไม่ใช่เราได้ แต่ละ หนึ่ง ก็ไม่ใช่เพียงแค่ฟังวันนี้!! ถึงชาตินี้ก็ตามแต่ เป็นคนที่ตรงอย่าง ยิ่ง!!

เพราะฉะนั้น ปัญญาสามารถที่จะรู้คำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกคำ แม้แต่คำว่า ธรรมะ สิ่งที่มีจริง หลากหลายมาก เป็นแต่ละ หนึ่ง แต่ละหนึ่ง ลองคิดถึงแต่ละหนึ่งสัคะ หนึ่งเกิดขึ้น และหนึ่งนั้น ดับไป แต่มีปัจจัยที่จะให้แต่ละหนึ่งเกิด พร้อมกันทันทีมากมาย จน

ไม่รู้ว่ ณะนี้ ไม่ได้ดัดเลยสัอย่าง เหมือนไม่ได้ดัดเลย คิดว่า
อย่างนั้น!!

...เพราะฉะนั้น ยังมีความเป็นเรา ยังมีความเป็นหนึ่งสิ่งใดซึ่ง
รวมกัน ปรากฎรูปร่างสัณฐาน ทางตา หลับตาเลยเดี๋ยวนี หายไป
ไหนหมด? นี่คือความจริงใช่ไหม? เพราะฉะนั้น สิ่งทีกระทบตา
แล้ว "เห็น" เกิดขึ้นเห็น ต้องกำลังมี!! ไม่ใช่เรา!!

นี่คะ ไม่ต้องไปหาวิธีอื่นเลย นอกจาก ฟังแล้วฟังอีก!! ค่อย ๆ ฟังไป
เพราะว่า ไม่มีใคร!! แต่ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง โดย
ความจริง โดยละเอียดยิ่ง ก็คือว่า เมื่อไม่ใช่เราแล้วเป็นอะไร? เป็น
ธาตุรู้ กับสภาพธรรมะที่ไม่สามารถจะรู้อะไรได้ ไม่ว่าโลกไหน ก็
โลก แสนโกฏจักรวาล ก็เป็นธรรมะที่ต่างกันเป็นสองประเภท คือ
สภาพธรรมะอย่างหนึ่ง มี แต่ไม่สามารถจะรู้อะไร ต่อให้มีสัก
เท่าไร ถ้าไม่มี "ธาตุรู้" ซึ่งเป็นสภาพธรรมะอีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นรู้
สิ่งใด ๆ ก็ไม่ปรากฏทั้งสิ้น!!

ค่อย ๆ ฟัง ค่อย ๆ เข้าใจ ค่อย ๆ มีความเห็นถูกต้องว่าไม่ใช่เรา ไม่ใช่ไปเปลี่ยนแปลงอะไรเลยทั้งสิ้น!! เปลี่ยนเมื่อไหร่ก็เป็นเรา ยิ่งเพิ่มเติมความยาก ที่พยายามที่จะเป็นตัวตน ที่จะไปรู้!! ก็ฟังแล้ว ทำไมแต่ละคำไม่มั่นคง ลงไปในจิตที่สะสมโดยไม่เปลี่ยนแปลง ว่า ธรรมะเป็นธรรมะ เป็นอนัตตา ไม่ใช่เรา ไม่ใช่สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เที่ยง เกิดขึ้นและดับไป

แน่นอน เกิดแล้วต้องตาย เห็นชัด สุขแล้วก็ทุกข์ เห็นชัด ได้ลาภ แล้วก็เสื่อมลาภ เห็นชัด สรรเสริญแล้วก็นินทา เห็นชัด ทุกสิ่งทุกอย่างไม่คงที่ แต่ผันมาก เพราะว่า เป็นเราทั้งหมด!! ใช่ไหม? ได้ลาภก็เราได้ ได้ยศก็เราได้ ได้สุขก็เราสุข ทุกข์ก็เราทุกข์ สรรเสริญก็เป็นเราได้รับคำสรรเสริญ นินทาก็เป็นเราได้รับคำนินทา เป็นเราไปหมด!! เพราะฉะนั้น ไม่ใช่คำที่ได้ฟังจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขณะที่ยังไม่ได้เข้าใจตามความเป็นจริงว่า ตรงทุกอย่างที่ได้ฟัง...

...เพราะฉะนั้น ก็มีทางเดียว สาวก ผู้ฟัง จะเป็นคนอื่นไหม? จะเป็น ศาสดาไหม? จะ "คิดเอง" ไหม? ก็เป็นได้อย่างเดียวคือ "สาวก" แล้ว ไม่ได้ฟังคำของคนอื่นด้วย คำของของคนอื่นไม่ได้ทำให้เข้าใจเรื่องการ "ละความไม่รู้" แต่คำของคนอื่น มีการให้เป็นตัวตนที่พยายาม จะไปทำให้รู้!!

เพราะฉะนั้น ก็เป็นเรื่องที่ละเอียด ซึ่งต้องไตร่ตรอง ถ้าไม่มีการไตร่ตรอง ไม่มีการที่จะเข้าใจคำสอนของพระพุทธศาสนา ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เลย เพราะว่า แต่ละคำไม่เปลี่ยน ธรรมะ ใครเปลี่ยนได้? สิ่งที่มีจริง ไหนลองมีใครสักคนมาเปลี่ยนได้ไหม? แข็งก็ต้องเป็นแข็ง เสียงก็ต้องเป็นเสียง ใครจะเปลี่ยนได้ ไม่มีใครสามารถจะเปลี่ยนได้เลย แล้วก็ไม่ใช่เรา ใช่ไหม? เพราะเสียงก็เป็นเสียง จะเป็นเราได้อย่างไร? แข็งก็เป็นแข็ง จะเป็นเราได้อย่างไร? เห็นก็เป็นเห็น เกิดขึ้นเห็น แล้วก็ดับไป จะเป็นเราได้อย่างไร?...

...เพราะฉะนั้น ก็อาศัยการฟังอย่างเดียว สุขุมปัญญา ปัญญาที่สำเร็จจากการฟัง!! ถ้าฟังยังไม่เข้าใจ ก็ฟังไปอีก ฟังไปอีก ฟังไปอีก หนทางเดียวก็คือว่า ไม่มีทางที่จะไปหาปัญญาโดยวิธีอื่น นอกจากการ ฟัง!!!...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณประสาร คุณรัชนีวรรณ บุญชู
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

